

ermee te kolportereren in het Verkooplokaal en ik werd door de kommunisten eruit geslingerd. Dat heb ik ook nog wel meegemaakt. Die vuile smeerlappen. "Jij verbreekt de eenheid!" weet je niet. Terwijl ik er juist op uit was om die eenheid een beetje bij te brengen. Dan werd je eruit gegooid. Ja dat was knokken hoor. Ik heb al die rottingen meegemaakt. Het was een vergadering met Louis de Visser. En dan had je Gerrit van Burink, zo'n provokateur. Toen zat hij Louis de Visser uit te dagen om te gaan demonstreren. Nou is een demonstratie ook een vorm van parlementarisme, want het heeft niets met werkelijke strijd te maken. Dus toen zat hij Louis de Visser uit te dagen, ja die kon dat ook niet op zich laten zitten en die zei: "We gaan de straat op". Ik stond er toevallig vlakbij en toen stonden er een paar rechercheurs van de politieke recherche en die zeiden tegen Louis de Visser: "Dat moet je niet doen", want dat werd hakken natuurlijk. Maar die rotte Gerrit van Burink wou doordrijven. Dan zijn de heren zo, dan nemen ze zelf stiekum de benen. Dan zijn ze spoorloos verdwenen en dan krijgt Jan de arbeider met de gummistok in z'n nek. Dat is de hele tactiek, dan hebben ze weer herrieschoppen hè. Ja, maar het is niet de bedoeling dat we gaan herrieschoppen. We willen tot een betere maatschappij komen, is het niet waar? En dat we een distributie van de goederen krijgen. Produktie dat loopt wel. Daar ben ik niet bang voor. In no-time hebben we een schip op de helling en noem maar op, wat je hebben wil. Maar die verdeling hè, die distributie voor de Derde Wereld bv. om dat goed te doen moeten we dat goed voor elkaar hebben. Dan krijg je natuurlijk tegenstand, want de kapitaalbezitters willen dat niet. Die kunnen dat ook niet toestaan, want dat betekent hun ondergang.

Eduard Sirach.

Eduard Sirach heeft een keer kandidaat gestaan voor de gemeenteraadsverkiezingen. Hoe kan dat, een raden-kommunist die kandidaat staat voor de gemeenteraad? Kijk, toen was hij nog geen raden-kommunist. Dat was in de jaren twintig en toen zat hij bij de kommunistiese partij. Toen je die oppositie tegen Stalin had, toen Trotski naar Alma Ata verbannen werd, toen was het hoofdbestuur van de CP gewoonweg pro-Moskou. Dus daar kreeg je oppositie tegen en daar zat Sirach ook bij. Toen zeiden ze: "Wat wil je nou met die Trotski?" Toen zei hij: "Ik wil alleen de waarheid weten, waarom wordt zo'n man als Trotski, die toch een erkende revolutionair is, die met Lenin heeft samengewerkt en met zoveel anderen, waarom wordt die verbannen?" Als je zegt dat je een demokratiese partij hebt gevormd, dan mag je dat toch weten, dan moet je dat zelfs weten. Dat is vanzelfsprekend. Ja, toen had je de heibel gaande hè. Toen kreeg je die oppositie.

Is hij eruit gezet of is hij er zelf uitgegaan?

Nou ja, uitgezet, je had het toen zo gek, je was geroyeerd voordat je wakker werd. Toen kwam hij langzamerhand met een groep van opposanten op die radengedachte, want je las natuurlijk over Kroonstadt. Trotski heeft daar wel in Kroonstadt de zaak in mekaar gerammeld. Daar was hij fout aan. Daar had je natuurlijk ook de opposanten tegen. Herman Gorter, Anton Pannekoek, noem ze allemaal maar op. En nog andere intellectuelen.

Welke groepen van raden-kommunisten had je hier?

Je had de groep van Sirach, die gaf dan Spartacus uit. Dat was de Linkse Arbeiders Oppositie, LAO. De LAO-Rotterdam noemden we dat. Ja en in Amsterdam had je ze natuurlijk ook. Ik geloof die groep van Lopez Cardozo, niet die groep van Frits Kief. Dat is me altijd onduidelijk gebleven, of die wel zuiver op de graad was. Frits Kief was een duitser, die hoorde bij de zogenaamde KAP, Kommunistiese Arbeiders Partij. Maar die KAP die deed niks, dat was anderhalve man en een paardekop. Maar actief? Nee. Hij was daar graag het baasje over. Kijk als hij nou werkelijk met de radengedachte bezielde was, die Frits Kief, dan had hij onmiddellijk aansluiting moeten zoeken. Anschluss. Maar dat deed hij niet. Hij heeft de zaak min of meer afgebroken en later, na de bevrijding, bleek dan dat hij bij de politieke recherche hoorde. Ik vond het altijd een duistere figuur, ik wist niet of hij nou voor de hollandse of voor de duitse inlichtingendienst werkte.

Hij was duitser en hij sprak perfect duits maar ook perfect nederlands. Hij kon heel goed een artikel in elkaar draaien. Ik heb hem gekend als jongen van 16, 17 jaar. Hij noemde zich ingenieur, maar bij mijn weten is hij nooit ingenieur geweest, hij heeft een opleiding gehad hier in de Tamboerstraat als elektriciën. Ik zeg: een vakman hoor. Want bij het verlaten van de school kreeg hij nog een onderscheiding, een gouden horloge of zoiets omdat hij de beste leerling was. Hij had een goed verstand van politiek, maar ik weet het niet, nee. En dan lag hij met Sirach in de clinch. En dan probeerde hij als een soort van Van Burink Sirach uit de tent te lokken. Dan vroeg hij "Waar was jij toen?" en toen hoorde ik Sirach eens vertellen: "Toen? Toen was ik mouter op de hollandse vloot, maar waar was jij toen?" Zulke mensen heb je altijd, die lopen in de arbeidersbeweging rond om de zaak uit te dagen.

David Wijnkoop was als de dood voor Sirach. Ik heb hem een keer meegemaakt, David Wijnkoop. Hij sprak in het Verkooplokaal die kleine Jood met die sik en hij had Sirach allang gezien hè. Wijnkoop had het altijd over "de massa". Ik hoor hem nog zeggen: "de massa" en Sirach staat halverwege de vergadering op en loopt doodkalm naar het podium. Alles dacht bij z'n eigen: Ojee, nou zal je het meemaken. En Sirach liep achter die bestuurstafel en greep één van die glazen met water, toen nam hij een paar slokken, zette het glas weer neer en wandelde weer kalm terug. Dat moet je je voorstellen hè. Die kleine David Wijnkoop zat z'n eigen te bevullen. Je moet nou niet denken dat het altijd met geweld ging.

Kees

Er is door een aantal mensen die sympatiek stonden tegenover de linkse beweging een overval gepleegd op iemand die geld transporteerde. De man die dat geld transporteerde was ook een sympatisant van de linkse beweging. Hij werkte op een groot kantoor en moest regelmatig geld vervoeren. En aangezien men in de arbeidersbeweging altijd wel geld kon gebruiken, deed men een poging om die man het geld te ontfutselen. Eén van die mensen, Janus Koren, had wel eens met de politie te maken gehad. Die had met dit soort dingen wel ervaring, want hij verkeerde in de kriminele sfeer. Aan de andere kant was er Frits Kief, de latere man van "De Vlam", dat was de man met de principiële inhoud, hij was raden-kommunist. Frits Kief zag mogelijkheden om een deel van het geld te gebruiken voor de propaganda van het raden-kommunisme. Die overval ging zo: met de man die het geld vervoerde werd een afspraak gemaakt. Hij begaf zich naar het centrum van de stad, naar de Grote Markt bij het Steiger. Hij overhandigde in een urinoir aan een andere man de tas met geld. Samen gingen ze naar een achterliggende steeg en daar werd enig lichamelijk letsel toegebracht aan de geldloper en die ging terug naar zijn eigen route die hij moest lopen en daar begon hij te schreeuwen. Maar toen was de overvaller met het geld al vertrokken. Na veel speurwerk en trammelant, ondervraging e.d. is het dan toch uitgekomen dat het een in elkaar gezette overval was. De bewuste mensen zijn opgepakt en Frits Kief kreeg 1½ jaar gevangenisstraf en Janus Koren kreeg 2 jaar. Die overval was aanleiding om een aanval te doen op de linkse beweging in Rotterdam. Alle linkse mensen en zeker die van de kommunistiese partij werden voor rovers en dieven uitgemaakt. Een typies voorbeeld dat dergelijke dingen altijd uitgespeeld worden tegen de arbeidersklasse. Principieel ben ik niet tegen het in beslag nemen van ons eigen geld uit banken e.d.. Stalin paste in zijn